

חזקוני שרת תולדות יצחק יד

והחזקוני' כא'סיר פלגתו חתם כמו דמ'ל לרש' ור'ת במס' פ'ו דף ע"ו שהלילה גורם להפסיד הטעם ולא יצפין מפנה
 עולה יפה למס' והרא'ם וכעסקי תוס' ס'ל דליון שוס דבר חריף משום לשבח בכלי שאינו כ"י רק בקורטו של חלחית כמ"ס
 פת"ס לפיל אלא שאנו מחזירין לבחילה כדעת הספ' המרומה וא"כ בספק אם נחתך הלגון בסכין של איסור הוי במו
 הרמ"ה האי נגון כמו דלח ברירא לן דהוא דבר חריף לגבי כלי שאינו כ"י ואפי' את"ל כאותן העוסקים דמ"ל דמה שהוא
 כמ"ס ח"ה איסור בפניו בכלי אינו נפגם אפי' בשהיית מעט לעת מ"ת ביון דאפי' אם בודאי חתך לגון בסכין של איסור יש
 פוסקי דמ"ל דלינו אום' אלא כדי קליפ' כמ"ס הרא"ש בחולין ד'ק"כ ע"ס א"כ בספק אם נחתך בסכין של איסור'
 חפ' אם חתך הלגון בלג' דק דק דלח אי אפשר בקליפה מ"ת אינו נאסר כל הלגון כמו עד"ס תוס' במס'
 פסחים דף ע"ז מש"ס ר"ה גבי חס לחוד טגן בשר רותח שנפל לתוך חלב נגון דבעי קליפה גבי בשר מ"ת גבי
 פחלב דלח שייך ביה קליפה אינו נאסר בשביל זה כמ"ס בש"ט י"ד סימן ז"א ס' ד' ע"ס וכתב גם הרמ"ה
 ובמקום שכתב צריך קליפה אם לא קליפה ובשלו כר' מותר בדיעבד וכן הסכים שם הש"ך בהש"ט והרמ"ה
 ואעפ"י שהריב"ה והמר"ם ל' ומהר"ם ונ"י חולקים פס בזה ומצריכים נמי ששים חשילו בבלב נגד הקליפה
 שחומר מתע' מ"ת היינו דווק' בודאי ולא בספק () כי בספק יש להתי' בזה מטעם ס"ס ספק אם הלכה כמחן
 דלחוסר ואת"ל כמחן דלחוסר מ"ת הרי יש בלג' עוד ספק דהא מטעם זה מחזירין למטור לענו"ס דבר איסור
 וס"ס שיש בו פלגותא דרבוותא מטעם ס"ס ספק אם הלכה כמחן דמחזיר ואת"ל כמחן דלחוסר שמה לא יחזור וימטור
 שספקו של לישראל כמו שפסק זה הרמ"ה בהג"ה הוף סימן כ"ז ע"ס וכן כתב בעל המחבר באר היטב בסוף סימן ק"י
 מדיני ס"ס ז"ל א"ג דבראורייתא חולטין לחזרה מ"ת אם יש עוד ספק בלא ספק דפלגותא מחזירין מטעם
 ס"ס ע"ס הילכך גבי ספק אם נחתך הלגון בסכין של איסור דיש כמה נדדים להחזיר כמ"ס על כן כתב
 הרמ"ה בזה דלחולטין לקולא כן כ"ל ליישב דעת הרמ"ה והוא דבר ברור להלכה לאמיתא כל תורה כי משה
 אבי וקיני אחת וזרתו אחת :

שאלה י"ח צריך להניין ליישב דעת הרמ"ה דספק בסימן ס"ה בגבינות שאפילו הוגבל פי המכה
 שבידוע שג' ימים קודם השחיטה היה חין לאסור כל הגבינות שגעשה מקודם ג' ימים
 מקום דלמחזירין להעמיד בהמה למטרע בחוקת כשרות שרוב בהמות כשרות הם והשחא הוא דנטרפה בחוק
 ג' ימים ולא מקודם ואע"ג דלחילול ריעותא מחיים חולטין בתר חזקה ובסימן ג' ספק דלח חולטין בתר
 חזקה היכי דהוי ריעותא מחיים שכתב שם כל מקום שאין יכולין לחלות שגעשה לאחר שחיטה אעפ"י שכוף
 טריפות שיש לו בדקה אם לא נדקוהו או שאין יכולין לבדוק הרי הוא כספק טריפה ואוסרין אותה ולא מחזירין
 בשחיטה הותרה אלא כדבר שניכר לוחר שגעשה ריעותא לאחר שחיטה דלא יאחזה מחזקתא מחיים עכ"ל
 () וזה הוא נראה לכאורה תרתי דסתרי אסדדי ואחר זה שהוקשה לי זה בביר ימים רבים מלאתי חש"כ
 וזה הקושיא ג"כ בספר ברייתא ופילתי בסימן כ' והאריך שם בפילסולו לומר דבודאי יוכי
 דאיכא ריעותא מחיים פכ"ס מדרבנן ודאי אסור דלח לסמוך כלל לחזקה ואין ממס' באותן
 העוסקים המחזירים במקום דאיכא ריעותא מחיים כי הרי זה ברור לאסור ע"ס אבל אחר ענין
 כמ"ס הגדול שירדתי לעומק דדינא כזה אמרתי אפי' שאינו כדאי לחלק על המחזיר הגדול ספר ברייתא
 פסותר ופילתי מ"ת ביון דהרמ"ה גופא ספק בסימן כ' דלח חולטין בתר חזקה היכי דהוי ריעותא מחיים ואעפ"כ
 למ"ס ספק להחזיר בסימן ס"ה גבי הגבינות שגעשו מקודם ג' ימים שנבלד פי המכה קודם השחיטה ואע"ג דלחילול
 כפסלי ריעותא מחיים חולטין בתר חזקה וזה הוא ג"כ דעת הסת"ק והבהות מיימוני והמר"ם בהג"ה ס"ד וחלו"ס
 כ"ל מ"ט ואגור וס"י בש"ט סימן פ"ה פסק ג"כ גבי גבינות שגעשו מחלב בהמה ונמלא טריפה אם הוא
 טריפות שאפשר שלא חירע לה אלא פתח בגין ניקב קרום של מוח וכיוצא בו מותרת דלמחזירין השחא הוא
 דנטרפה פ"ס ואעפ"י שבוה ג"כ לחילול ריעותא מחיים מ"ת מחזירין להעמיד בהמה למטרע בחזקה
 כשרות שרוב בהמות כשרות הם והשתא הוא דנטרפה והוא דעת הר"ם שמביא הרא"ש ו"ל ושאה העוסקים
 שמחלקים בטריפות שאפשר לומר דנטרפה השחא סמוך לשחיטה מוחם כמו ניקב קרום של מוח לטריפות שיש
 לדמות להם זמן מיוחד מקודם השחיטה ג' ימים שנבלד פי המכה דלח בטלה החזקה לבמרי אבל מ"ת כמעט מכל
 העוסקים משמע פטילו היכי דהוי ריעותא מחיים חולטין בספר חזקה וא"כ ע"כ צריך לברר ענין זה לעומקא
 דכ"ה

חידושי שו"ת רות יצחק י"ד

נח

דינא מאין ילא לטס לומר זה דאפילו היכי דהוי ריעותא מחיים אזלינן בחר חוקה ואז יהי מתילא רווחא נח
 שמעתי להלכה להבין ג"כ דעת הרמ"א בסימן נ' בזה דפסק פס דלא אזלינן בחר חוקה היכי דהוי ואין דבריו
 בריעותא מחיים כי ע"כ ל"ל אפילו בהיכי דכוי בריעותא מחיים יש חילוק לומר באיזה ריעותא מחיים לא נכנינו כלל
 אזלינן בחר חוקה ונאיה ריעותא מחיים אזלינן בחר חוקה והיינו כי המקור ענין הדין סזס ינלא מנוה דאחר
 בנת' יכמו' פרק ג' וכולן שסיה בהם ספק קד שין קרוב למקור לה וכן ספק גירוסין כתב בכתב ידו ואין עליו
 עדים יש עליו עדים ואין בו זמן וכו' הרי אלו הלכות חולצת ולא מתייבבת' ופרק' סג' שס למה לא קחני גבי
 גרושין קרו' לו וכו' ומשני רבה משו' דמי' אשה זו בחוק' הית' לשוק קיימי ומספק תחמ' גרושין אהם בל לאוסר'
 אוקמינן בחוקת' ומותר ולא אמרי' להחמי' להנריכה קלינא משום דאם אחס אומר תלצת מחייבמת משא"כ
 בקדושין אטס זו בחוק' הית' ליכס קיימת ומת' ששק קדושין אלו באי' לאוסר' אלו מחמירין לחלוצה נכריה ול"ל אם
 אהס אומ' חולצ' מתייבבת' מה בכך מתייבבס הא מדינ' מותר' ליכס פ"כ הגמ' והקש' החוס' שס בד"ס אטס זו וכו'
 בספק דרוסה למה חיישינן הא יש לבחמה חוקת היתר ואי דנולד ריעותא מחיים הא חק כאן ריעותא מחיים
 ומ"מ אזלינן בחר חוקה ומירץ דדרוסה שכיח וכן ביטב קרן כושט פ"ס וכו' החוספות בחולין דף מ"ג פ"כ
 ד"ה קכבר עולא וכו' ע"ס ובתב בפסקי החוספות שס ז"ל נולד ספק מחיים ופדיין היא בחוקת' חילוק אפ"ה
 נשחטס האחרס עכ"ל והיינו כי הפסקי החוספות ס"ל כי אפילו להחמיקנא דהתס ביבמות דאקשי אביי ורבא
 לרבה מהא דקתני בפרק ז' דיבמות משנס ד' נפל הבית עליו ופל בת אחיו ואין ידוע איזס מת ראשון לרבה
 חולצת ולא מתייבבת' אחאי כימא אשס זו בחוקת' היתר לשוק קיימי וכו' מ"מ לא פליגי אביי ורבא פל רבא
 בגוף הסברא דלא הוי חוקה מחמת דכוי ריעותא מחיים אלא דהם סברי להחמיר להנריכה קלינא ולא חירי'
 אס אהס אומר חולצת מתייבבת' כמו בנפל הבית עליו וכו' דאמרינן שס נריכה חולצת ולא מתייבבת' והיינו
 הא דמחמירין לחלוצ' הנכריה אפ"ה דאית' לכ חוקת' היתר משיס דקי"ל דלא סמכין' אהוקה היבבא דליכא
 לברורי כמ"ס ב"ד סימן א' ע"ס הילכך מטעם זה אמרו נתי להחמיר לחלוצ' הנכריה כיון דליכא לברורי זה
 בחילוצה לא סמכין' אהוקה אכל היכי דליכא לברורי סמכין' אהוקה אפילו היכי דכוי ריעותא מחיים כמ"ס
 בפסקי החוס' וזה הוא ראי' הנורה למ"ס הב"י דרך לחומרה אמרינן דכוי חילוצה וכמ"ס השוס דליכא
 לברורי ולא כמ"ס הנריה ופלתי משום דרבנן סמכין' דלא לסמוך אהוקה כלל היכי דליכא ריעותא מחיים
 דהא מפסקי החוס' משמע מפורס' דסמכין' אהוקה אפילו היכי דכוי ריעותא מחיים
 והנה הש"ך בסימן כ' ס"ה נ' הביא מ"ס הד"מ בסיתן ל"א ז"ל מטעם בל לידע פה ק"ק קראקא בראש בהמה מלובלין
 שהיה בו נים וקודם שידעו בריעותא חתכו כנולגולא לנשים ומקלס ברוח מן כנולגולא ולא היה נדע אס ששק' פל
 המתח הקיפו או לא ואסרנוה ויש שהיו רוצים להכשיר מהא דתניא נשחטה בחורה פד שילע לך בזה נפרס' הסרי' וז"ל
 ולא דמי דהואיל ויש כאן ריעותא ברור מחיים אין להכשיר משום זה וכן משמע בחוספות פרק ד' אחין דף ויש
 ל"א עכ"ל ובחב שס הש"ך שפע"י הדברים האלה הם דבריו בבבא באן ומהר"מ מלובלין בחשובה סימן כ' וכן פל
 חלק' פל דברי הרב וואל' דאדרבס החוס' שס דזה חילוק זה ומקראת החוס' דאפי' היכי דנעשה בריעות' מחיי' הגב' ס"פ
 אפ"ס יש להעמיד בחוקת' היתר ברהמרי' אשה זו בחוקת' היתר לשוק עומד' ואל' האפרנס מספק והא דחוששין
 לספק דרוסה וכן לעיל סי' ל"ג ביטב לה קרן כושט דחוששין שמה הכריא היינו משו' דשכיח כו' אבל נ"ל דדע' ויש
 הרב הוא דהחוס' כחזי בן לרבה דאמר כמ"ס החוס' אשה זו בחוקת' היתר עומדת וכו' אבל אביי הא חקשי
 לרבה התס מתך דנפל עליו הבית וכו' אחאי כימא אשה זו בחוקת' היתר וכו' א"כ החוס' דמלמי משרס
 דין זה לנשחטס סוקרה מוכח דכי היכי דלא מוקמינן אשה זו בחוקת' היתר הכי נמי לא מלובלין
 אמרינן נשחטה הותר' היכי דאחיילי' ריעותא מחיים ואע"ג דאפשר לומר פל החוס'
 דלמסקנא נמי אמרינן אשה זו בחוקת' היתר עומדת אלא דלחמרה אמרינן דכוי חילוצה וכדכתב הב"י לשם
 ונס דבררי החוס' דוחק קטל לומר דלא בחבו כן למסקנא ת"מ כיון דאיו מוכרח ויש פנים לכאן ולכאן
 פשטא דס"ס משמע התס דאביי אעיקר' דינא עלי' א"כ מכל' ללמוד היתר דילמא למסקנא קיימת דלא
 מוקמינן אשה זו בחוקת' כך נ"ל לדעת הרב חס עכ"כ וכן משמע בחוס' פ"ד אחין ר"ל שכתבו סכ' וס"ס
 מעיקר' החילוק הזה ואף שדחו סס אחר כך החילוק ההוא היינו לרבה אבל לאכזי ורבא דקי"ל כוואייהו יכול ליישב
 דיוס החילוק ההוא חס וקייס עכ"ל הש"ך ע"ס () ומת' ליישל דבריו ו"ל דהא ע"כ ליכא לתימר דדעס

תחית

סד

תחית

תחית

תחית

תחית

חידושי שו"ת חולדות יצחק י"ד

ס"ח הכי כי בפסקי התוס' מפורש בפירש דמחכין אחרים אפילו הכי דהוי ריעותא מחיים כמ"ס וא"כ פ"כ
ס"ל לפסקי התוס' דאף למסקנא לא פליגי אבוי ורבא על רבה בגוף הסברא דלא הוי חזקה מחמת דהוי
 ריעותא מחיים אלא דהס סברי להחמיר להגריב חליצה כמ"ס וגם כפר"ח הולית כן דאל"כ תאי סרידהחוס'
 מסמך דרוסה דילמא הך בחר מסקנא נשנית דלא הוי חזקה הו"ל דהוי ריעותא מחיים וא"כ כי מה שהקטע
 פתוס' מספק דרוסה סיינו מרבה לרבה דס"ל נמי לחוששין לספק דרוסה וס"ל דאפי' בריעותא מחיים אוליגן
 בחר חזקה כמו שדחו הכרתי ושלתי את דבריו דהא זה ליכא למיח' הכי אלא בתוס' דיבמות שהקטע התוס' פס
 בד"כ אשה זו וט' בספק דרוסה למה חיישי' הא יש לבהמה חזקה היתר וכו' ואל' בתוס' דחולין דף מ"ג פ"ב
 בד"כ קטב' עולא וכו' דכת' שם התוס' לקמן פסקינן דחיישי' לספק דרוסה וכו' ואל' תאי תאי נשחטה הותרה
 וכו' שהקטע שם התוס' מרבה דס"ל דאפילו בריעותא מחיים אוליגן בחר חזקה על הא דקי"ל דחיישינן לספק
 דרוסה וא"כ תאי קושיא זו הא לדידן למסקנא לאבוי ורבא. לא הוי חזקה כואיל דהוי ריעותא מחיים אלא פ"כ
 מהתוס' ס"ל דאף למסקנא לא פליגי אבוי ורבא על רבה בגוף הסברא דלא הוי חזקה מחמת דהוי ריעותא
 מחיים אלא דהס סברי להחמיר להגריב חליצה וכו' שם דס"ל לפסקי התוס' הכי ובחסם השיג הכרתי ושלתי על
 הפר"ת כי נכון וישר דבריו ז"ל אבל מ"מ נ"ל דשפיר כתוב בד"מ דהואיל ויש כאן ריעות' ברור מחיים אין
 להכשיר משום זה וכן תמצא בתוס' פ"ד חזין ר"ל הכי דהוי ריעות' ברור מחיי' לישגא דברור דייקי
 שהריעותא הוא ברור קרוב לודאי כמו פ"ד שם התוס' שאני דרוסה דשכיח וכו' תאי ריעותא ברור קרוב
 לודאי דאז לא אוליגן בחר חזקה כן ג"כ באותו מעשה שאירע במות שהיה בו תוס ולא נודע אם היה
 בשוח מקיף למים או לא דהוי נמי ריעותא ברור קרוב לודאי לכוין שלא היה המוח מקיף למים שלא יהיה
 המים מגולים כלל לקרום סמוך והוי כמו דרוסה דשכיח. וכמו כן כתב המהר"מ מלובלין בעלמא בתשובה
 שלו הא דנוהגים לאסור מים במות הוא נמי משום דשכיח כמ"ס זה בש"ך ולא ידעתי מה היה הרעם הלזם
 של מהר"מ מלובלין בתשובה על הד"מ שלא דקדק בדבריו יפה ובאמת כוונת דעתו בזה דכתב בלישגא
 ריעותא ברור הוינו נמי משום דשכיח כמ"ס ונמצא לפי זה היכי דלא הוי ריעותא ברור מחיים אלא דאיתיליד
 ריעותא מחיים הכי דלא שכיח האיסור טפי מההיתר תליגין לקולא מטעם דנשחטה בחזקת היתר עומדת
 כמ"ס בפסקי התוס' כולד ספק מחיים ועדיין היא בחזקת איסור אש"ס נשחטה הותרה והיינו משום דכל זמן
 שלא פיה סריעותא בשחיטה אלא בגוף הבהמה שנוול בזה הריעותא מחיים שיש בה ספק למיתלי להיתר
 ולאיסור ונמצא עדיין היא בחזקת איסור אש"ס כיון דלא שכיח האיסור טפי מההיתר אלא תרוייהו פנים
 ספק שקול למיתלי להיתר ולאיסור תליגין לקולא מטעם דנשחטה בחזקת היתר עומדת עד שיודע וכו' דאוליגן
 בחר רוב בהמות שהם בחזקת כשרות ואעפ"י שהריעותא דאירע לה מחיים היא מנגדת ומחליש כח החזקה
 דאחי מכח רובא מ"מ כיוון דלא שכיח האיסור טפי מההיתר תליגין לקולא להכשיר הבהמה מכח חזקה דכשרות
 שהיה בה וא"כ השתא נמי יש לומר משום הכי פסק הרמ"א בסיומן פ"א גבי הגבינות שנעשו מקודס ג' ימים
 שנבלד פי המכס קודם שהחיתה דאין לאסור כל הגבינות שנעשו מקודס ג' ימים משום דאמרינן להפחית
 הבהמה למפרע בחזקת כשרות שרוב בהמות כשרות הם והשתא הוא דנערפה בחוד ג' ימים ולא מקודם
 ואעפ"י דאיתיליד ריעותא מחיים שהבטמה בוודאי טריפה ואין לך ריעותא ברור גדול מזה מ"מ מכשירין
 בגבינות שנעשו מקודס ג' ימים משום דכתס נגד הגבינות אעפ"י שהריעותא הוא ברור מחיים מ"מ כיון
 דיש לומר דאף ריעותא לא היה כלל למפרע מימים ימימה מקודס ג' ימים שנבלד פי המכה אלא השתא בחוד
 ג' ימים איתיליד ריעותא ולא מקודם וא"כ יש להעמיד נמי הבהמה למפרע בחזקת כשרות שרוב בהמות
 כשרות הם משגולדים ונמצא אפילו הך ריעותא אינה מנגדת ומחליש כח החזקה ההיא דהא יש לומר
 שלא היה הך ריעותא כלל למפרע אלא השתא בחוד ג' ימים איתיליד הריעותא ההיא ולא מקודם וסילכך
 משום טעם זה פסק הרמ"א גבי גבינות בשחיטות להיתר לכל הגבינות שנעשו מקודס ג' ימים משום
 דהתם נגד הגבינות יש לומר מעשה שנוולדה הבהמה כשרה היתה והשתא בחוד ג' ימים איתיליד
 הריעותא דנערפה ולא מקודם והוי אותה חזקה דכשרות שהיה לה משגולדה חזקה אלימותא דלא אחרת
 תאי כס חזקה כלל תנת הך ריעותא דאיתיליד מחיים אבל גבי גוף הבהמה עצמה ליכא למימר סא

1234567
 כתב

אוצר החכמה
 אוצר החכמה

(ו) ואלו הם' נ' אע"פ שיש לתלות לקולא בהפסד מרובה אפילו היכי דאחילוד בה ריפוחא מחיים (ז) כאן
 היכי דלא שכיח האיסור טפי מההיתר כי כדאי לסמוך על אותן הפוסקים המחזיקין בהפסד מרובה מ"מ ים מחיה
 להחמיר בזה כדברי הרמ"א בהג"ה אלא היכא דהיתר שכיח טפי מהאיסור חלין אפילו מחיים לקולא פ"פ לדברי
 ודבריו אלו אינם נאמרים אלא לפי שיעור שכתב לעיל כי דברי הרמ"א בהג"ה הם ע"פ הדברים שנחב
 הרמ"א בד"מ נבי הא' מעשה שאירע בחור כה"נ מיס ולא נידע אם היה החור מקיף למים או לא דאסרנוה
 מש"ס דהוי ריעותא מהי ולא אמרינן כלל נשחטה הותרה בדבר דהוי ריעותא מחיים כמ"ס לעיל דבריו
 דשי"ש בן פירוש בד"מ כך אצל לבי מ"ס לעיל דבדאי דנכ בד"מ ס"ל דאחרי נשחטה הותרה אפי' בריפוחא דבריו
 מחיים היכי דלא שכיח האיסור טפי מההיתר ולא אסרנוה נבי הא' מעשה שאירע בחור כה"נ מיס אלא בלשון
 חס"ד דהוי ריעותא ברור דשכיח כמ"ס א"ב בודאי מה שהכריע הרמ"א להחמיר באותן הפוסקי' דלא אחרי' כהמח
 נשחטה הותרה אלא בדבר שג כל לומר בנעשה הריעוהא לאחר שחיטה דלא יאחזה רחוקה מחיים היינו כוננו
 דוקא באם אין הפסד מרובה אצל ב"כבד מריבה כדאי הוא לסמוך על אותן הפוסקים המחזיקין אפילו דהאי
 בריעותא מחיים היכי דלא שכיח האיסור טפי מההיתר נשחטה הותרה עד שידע לך כמה
 נטרפה וזה דעתם ברמ"א בהג"ה סימן נ' ולא פירש שם כלל אם יש לסמוך בהפסד מרובה על אותו
 הפוסקים המחזיקין אגילו בריעותא מחיים היכי דלא שכיח האיסור טפי מההיתר מכוס דכחך עליו על מה
 דכתב בסיומן פ"א גבי גבינות בפשיטות להיתר לכל הגבינות שנעשו מקודס ג' ימים שנכלד פי במכה קדש
 כה"נ ואלו דהתם הוי נמי הריפוחא אפילו ברור גדול מחיים סבבהמה בודאי עריפה אפי' מחזיקין בריעותא
 נטעם חזקה דאחיה הכח רובא להעמיד בהכרח למפרע בחזקת כשרות שרוב בהמות כשרות הם משנולדים ברור
 וכשתא כהן ג' ימים אחילוד הריעותא דנטרפה ולא מקודס ואף עפ"י שיש לחלק ולומר ונפוס דהתם נגד
 בגבינו' יש לומר דשתא אחילוד הריעותא ולא למפרע מק ד' ימים ולא אחרע הא' חזקה מכה הריעותא דלא אסו
 כיון דיש לומר שלא היה הריעותא כלל למפרע מקודס ג' ימים משא"כ גבי גוף הבהמה עצמה לוכא למיחר
 הכי כמ"ס ח"מ כיון דגם גבי גבינות יש פוסקים דלחזקתם אף לכל הגבינות שנעשו מקודס ג' ימים כדבר
 הרשב"א והר"ן ושאר הפוסקי' דכל ש' אלא מחיים זמן מה מחזקת הרוב וא"א לומר סמוך לשחיטה מתם נטרפ'
 הכל אכור למפרע וכמ"ס הכ"י בע"ע סי' פ"א ע"ש וא"כ תפני מה הית' הרמ"א שם בפשיטת להיתר לכל
 הגבינו' שנעשו מקודס ג' ימים אלא ע"כ עיקר הית' שם מכוס דבהפסד מרובה יש לסמוך על אותן הפוסקי' הרע"א שרי
 לכל הגבינות שנעשו מקודס ג' ימים תשים טעם שלכס דכל שאפשר לנו להעמיד על החזקה אלו משמידים בהפ"ס
 והילכך בהגלד פי סמכה אין לאסור רק תוך ג' ימים שאז אי אפשר להעמיד על החזקה אצל מקדס לג'
 ימים מותר נטעם חזקה וא"כ הכי נמי אפילו גבי גוף הבהמה עצמה יש לסמוך בהפסד מרובה על אותן
 הפוסקים המחזיקין אפילו בריעותא מחיים היכי דלא שכיח האיסור טפי מההיתר אצל לפי שגבי גוף בהמה
 עצמה היכי דהוי ריעותא ברור מחיים דשכיח האיסור טפי מההיתר אז לכ"ע לא חלין בחר חזקה דנשחטה
 בחזקת היתר עומדת עד שיצדע וכו' כמ"ס לפיכך כה"כ הרמ"א בהג"ה סימן נ' התם כל מקום שאין יכולין
 לחנות שנעשה לאחר שחיטת אעפ"י שהוא טריפות שיש לו בדיקה אם לא בלוקו או שאין יכולין לבדוק הרי
 הוא כמסק טריפה ואוסרין אותה ולא אמרינן נשחטה הותרה אלא בדבר שנוכל לומר שנעשה בריעותא לאחר
 שחיטה דלא יאחזה מחזקה מחיים עכ"ל לפי שהוא בולל גם בדבריו הגהמזדים לאחר אפילו בהפסד מרובה להחמיר גבי
 היכי דהוי ריעותא ברור מחיים דלא לכ"ע לא אמרינן נשחטה הותרה אלא בחזקת שיש לחנו' שנעשה לאחר גבינות
 שחיטה בגון ואב שנטל גבי מעיים והחזירן כשהן נקובין כמ"ס אצל לעולם דעת הרמ"א היכי דריעותא מחיי' שנעשה
 לא היה ברור דלא שכיח האיסור טפי מההיתר אלא ספק שקול אז יש לסמוך בהפסד מרובה על אותן הכוכבי' מקודס ג'
 המחזיקין לאמרינן בזה נשחטה בחזקת היתר עומדת דאולינן בחר חזקה דאחיה מכה רובא שרוב בהמות
 כשרות הם כ"ו גבי גבינות שנעשו מקודס ג' ימים (ז) ואין להקשות דהא גם בגבינות היתר הרמ"א שם
 בסתם דלא הזכיר דרק בהפסד מרובה שרי זה אינו קושיא כלל דהא כיון גבי גבינות שנעשו מחלל בהמה מרובה
 שנטרפה ע"י סירבה דפסק. שם הכ"י בע"ע דאין אוסרין הגבינות שנעשו מחלבה' משום דהוי ספק דווקא שרי
 ספקא דאם היינו בקיאין לבדוק אפשר שהיה לו היתר. וה"ל ספק טריפה ואח"ל עריפה חזיר אח"כ נטרפה בישב
 נטעם נ בין

אוצר החכמה

1234567

אוצר החכמה

אוצר החכמה

1234567

סמוך לשמיטה וכתב הרמ"א שם בהג"מ ויש חסידין אפילו בסירכה מה שנחלב תוך ג' ימים וכן ישתלכנו
 אם אין הפסד מרובה וא"כ אם הרמ"א אוסר באם אין הפסד מרובה אפילו בסירכה מה שנחלב תוך ג' ימים
 אע"פ שמיקל בזה הש"ס מטעם ספק ספיקא דפריגם לרמ"א מטעם זה אפילו מה שנחלב תוך ג' ימים
 במקום הפסד מרובה אפי"ה אוסר באם אין הפסד מרובה מכ"ס בהג"מ פי המכס דאוסר הש"ס ושאר
 הפוסקים הגבויים שנפשו מקודם ג' ימים בודאי לא שרי הרמ"א שם רק בהפסד מרובה דיש לסמוך על אוחן
 הפוסקים המתירין מקודם ג' ימים בת"ש וא"כ מחילא ידעינן זה שם ולא צריך הרמ"א לזכור שם כלל
 דרק בהפסד מרובה שרי כיון דכבר פירש שם שאפילו בסירכה אוסר באם אין הפסד מרובה וזה ברור וכל
 דברי הרמ"א הם ישרים למלאי דעת והרב הט"ו סוף סימן ת"ח כתב ג"כ שם ליושב דברי הרמ"א באופן
 אחר ופסיג שם בפל הגה"כ פליו פ"ט אבל לפי מ"ס הכל עולה על הנכון וישר בדברי הרמ"א בן ג"ל ומן
 העמים הניחו לי מקום להחדר בזה :

שאלה י"ח

תעשה בזה לדינך שנשאל שאלה לפני מעבר הגהר סולין דק"ק פאלנץ שהיה סירכה
 בריאה מתפשטת ממקום אחד על פני כל רובא של הריאה וכסוף הסירכה נפשה
 חתך פ"י המכין פפ"י האונם שהיה שם ופברה הסירכה כולא מהריאה עד באמצע המקום החתך ע"י המעון
 והתשמוש שטהגין בני ישראל למשמש ולתעד בכל הסירכה בת"ש הרמ"א בסימן ל"ט סימן י"ג אבל השאלה
 היתה דילמא אם לא היה נפשה חתך בסירכה לא היה הסירכה פוברת פ"י מעון ומשמוש במקום החתך ששם
 היה מסתיימת הסירכה וגם ה"ה היה צריך לנפשה הריאה אחר שפברה סירכה ע"י משמוש בת"ש הרמ"א
 בסימן ל"ט סימן א' והגיפות שהיו עושן ע"י אחזת וסתימות במקום החתך בודאי אינו מועיל כלום רק
 שאמר לי השואל שיהיה הפסד גדול להסריף ואמרתי להכשיר בזה מטעם שכתבתי לעיל דיש לסמוך בהפסד
 מרובה על אוחן הפוסקים המתירין אפילו בריפותא דאחיליד מחיים היכי דלא שכית לאיסור טפי מהפיתר
 משום דאמרינן נשחטה בחזקת סיתר פומרת דאולינן בתר חזקה דאחיליד מכת רובא שרוב בהמות כשרות
 הם וכמו פד"ש בש"ס בסימן ל"ט סי' ה' אם נשחטק אם הוא בגב או בחיתוך וכשנפחים אותה הרבה נראה
 שהיא בחיתוך וכשחין נפחים אותה כ"כ נראה הסירכ' שהיא בחתך כשרה פירש שנסרכ' בשפת האונא כסדרן
 חלל שיש להסתפק אם הוא תחיתוך לחיתוך וכשרה או בגב וטריפס אולינן בתר רוב בהמות שהם כשרות
 ורובא דאורייתא וכיון שיש ספק ביאך הופה נפוחה בחי הבכמה אם הרב' אם תעט העמידנה על חזקת היתר
 בן כתוב ב"י בשם הרשב"א מטעם נשחטה פומרת ע"ס וכמו בן כתוב בש"ס שם סי' י"ו וי"ו אחר הבודק
 בלא כסדרן היתה ואחר מכחישו ואומר כסדרן היתה מעהידין בהפס' בחזקת היתר וכו' פ"ט וכתב שם
 הט"ו מה שלא הגיה הרמ"א כלום כאן בב' הסעיפים ובס' ה' משום כיון דהכל רואים שריא' זו ופה היא
 כולה רק שבמקום אחד נשחטקה בזה אם היא אסורה או לא ודאי לא אמרינן דסירכה אסירה תלוייה טפי
 במקום הזה מסירכה שאינה אסורה ואין שום ריפותא לאיסור דהיינו לוותר שהיתה בלא כסדרן טפי מהם
 שנאמר שהיתה בסדרן וכן בכל הדומה לזה שיש ספק לפנינו וזני הגדדין סוין פשיטא שאמרינן בזה נשחטה
 האסרה וט' ע"ס ונמצא לפי זה ג"כ בכידון דידן לפי מה שאנו עושין למעד ולמשמש בכל הסירכה אפילו
 בשלא בסדרן וכל הסירכה שפברה ע"י המעון והמשמוש אמרינן שלא היה סירכה כלל אלא התפשטות
 לימות הריאה וריר בפלמא בלא חזקת הנקב א"כ כשפברה הסירכה כולה מהריאה פד באמצע המקום
 החתך ע"י המעון והמשמוש ולא היה הספק אלא במקום החתך ששם היה מסתיימת הסירכה דילמא אם לא
 היה נפשה חתך בסירכה לא היה בסירכה פוברת שם ע"י מעון ומשמוש נמצא יש כאן ספק לפנינו רק
 במקום אחד אם היתה סירכה אסורה או לא ואין שום ריפותא לאיסור ליתר טפי מההיתר דהא כיון דפבר
 כל הסירכה כולפ ע"י מעון ומשמוש מראשה האחד יש לומר נמי שאף בראש השנים במקום החתך היתה
 פוברת ע"י מעון ומשמוש כי מי יודע דבר זה שבכאן בראשה השנים במקום החתך היתה מתחלת פיקר
 הסירכה תמנה דילמא להיפך וכמו שזכרה הסירכה ע"י מעון ומשמוש בראשה אחר בן ג' ימים היתה פוברת
 בראשה השנים ואין לנו אלא ספק שקול להיות שני הגדדין סוין ונמצא הוי כמו אם נאבדה הריאה דאנו
 מחזיקין במקום הפסד גדול בת"ש הרמ"א בסימן ל"ט סי' ב' ע"ש ואין לומר דשאני נאבדה הריאה כיון